

Læknaviðurskiptini í Sandoyinni framvegis ógreidd:

Men læknin fer í mai!

Í mai mánað fer læknin í Sandoyinni úr starvi. Hvat hendir eftir henda dag, vita kommunurnar einki um. Um ein nýggjur lækni verður settur. Um tveir verða settir. Ella um kommunurnar fáa eina avloysaraskipan saman við Suðurstreymoy? Kommunurnar vita einki!

Nú liggur fast, at læknin í Sandoyinni, Leif H. Nielsen fer úr starvi sínum 11. mai í ár. Hann hevur røkt hetta starvið í átta ár, so sandoyingar eru ógvuliga harnir um at missa hann.

Læknin fer, tí arbeiðsbyrðan er ov stór. Hetta er grundin, kommunurnar áður hava fingið at vita. Og henda grundin er í tráð við tað, læknin segði við Sosialin í november í fjør: »Arbeiðið er útmerkað, og dagliga arbeiðsbyrðan er ikki ov stór. Trupulleikin er bara hann, at eg havi vakt 24 tímar um samdøgrið viku eftir viku».

Men í uppsagnarbrævinum sigur Sandoyarlækni, at persónligar grundir eru eisini orsök til uppsøgnina, upplýsir Birgir Mohr, bygdarráðsformaður á Sandi.

— Vit vita ikki, um tað er søkt eftir nýggjum lækna, ella hvat fer at henda eftir 11. mai, sigur hann.

Seinasta heyst kom fram, at hvørki ríkisstýrið ella landsstýrið vildi ganga við til at seta ein lækna afturat. Ístaðin mælti ríkisumboðið til at seta ein avloysaraskipan — eina sokallaða »praksis-amanuensisskipan» — í verk. Men kommunurnar í Sandoyinni hava einki høyrð aftur um henda møguleikan.

Fleiri ár síðan

Tað eru fleiri ár síðan kommunurnar í Sandoyinni søktu um at fáa ein lækna afturat. Grundgevingin hjá kommununum

er, at trygðin er ikki nóg góð við bert einum lækna. Tað verður helst eisini trupult at fáa ein eina-lækna til Sandoyar. Fyri nøkrum árum síðan hevði Leif H. Nielsen orlov. Tveir aðrir læknar avloystu hann. Men báðir segdu, at hvørgin teirra kundu hugsa sær at starvast sum einalækni í Sandoyinni. Báðir segdu, at tað er tørvur á einum lækna afturat.

Umboð fyri kommunurnar í Sandoyinni hava havt fund við landsstýrismannin í heilsumálum, Páll Vang. Hann helt ta, at tað var ikki møgult at seta ein lækna afturat, men mælti ístaðin til eina avloysaraskipan.

Síðan er tað hent, at Tóralvur Mohr Olsen, fyri Javnaðarflokkinn, hevur lagt uppskot fyri lögtingið um at seta ein lækna afturat.

Uppskotið fekk góða undirtøku á tingi, tá tað var til 1. viðgerð. Eftir 1. viðgerð varð tað beint í sosialu nevnd lögtingsins. Høðani er tað ikki komið aftur. Formaðurin í nevndini, Jógvan Sundstein, sigur, at nevndin fer at avgreiða hetta málið, eins og fleiri onnur, í mars mánað.

Vilja ikki

Undir umrøðuni á tingi segði landsstýrismaðurin í heilsumálum, at hann nú tók undir við uppskotinum at normera eitt kommunulækna starv afturat í Sandoyinni, tí tað visir seg, at Suðurstreymoyar læknaðemi vil ikki lata frá sær normeraða amanuensis-starvið til Sandoyinna, tí tørvur er á hesum í Suðurstreymoy, upplýsir Birgir Mohr.

— Síðan hava vit einki itekiligt høyrð aftur til málið, sigur bygdarráðsformaðurin á Sandi.

Tað var fyrst í desember, at Tóralvur M. Olsen legði uppskotið fyri lögtingið.

Eisini eftirbátur á hesum øki

— Málið er akutt. So vit vóna, at Páll Vang, landsstýrismaður, virðir okkum eitt svar. Tí, sum útviklingurin gongur, gerast

Lækna húsið og lækna miðstöðin á Sandi. Læknin, Leif H. Nielsen, hevur boðið kommununum í lækna-dominum forkeypsrættin til sethúsin. Og tað eru kommunurnar samdar um at brúka. Annars biða kommunurnar eftir svari frá landsstýrinum upp á eina umsókn um útbýgging av lækna miðstöðini. Arne Samuelsen, arkitekt, hevur gjørt eitt uppskot, soleiðis at miðstöðin eisini kann rúma jarðarmóður, nýggju barna- og heilsusjúkratænastuni og leiðaranum fyri heimahjálpin

sandoyingar eisini eftirbátur á hesum øki. Tað er óneyðugt at drála, tí tað skulu lutfalsliga bert smáir pengar til at loysa hetta málið, sigur Birgir Mohr.

Landskassan partur av útreiðslunum til ein kommunulækna í Sandoyinni er 20.000 kr., meðan kommunurnar partur er 20.000 kr. Skal landskassin eisini taka ríkisins part, er sostatt talan um 60.000 kr.

Lækna miðstöðin — einki svar

Kommunurnar í Sandoyinni biða eisini eftir einum øðrum svari úr landsstýrinum.

Ífjór summar søktu kommunurnar um stuðul til útbýgging av lækna miðstöðini á Sandi.

Arne Samuelsen, arkitekt, sum upprunaliga teknaði og hevði eftirlit við lækna miðstöðini, hevur gjørt uppskot til

eina útbýgging av lækna miðstöðini, soleiðis at hon eisini húsar jarðarmóðurini, barna- og heilsusjúkrarøktini og leiðaranum fyri heimahjálpin. Hetta varð sent landsstýrinum ífjór.

Men heldur ikki í hesum máli hava kommunurnar í Sandoyinni høyrð nakað aftur úr Tinganesi.

Keypa húsin

Annars hevur Sandoyarlækni, Leif H. Nielsen,

boðið kommununum forkeypsrættin til lækna-sethúsin á Sandi. Hann keypti tey frá kommununum fyri nøkrum árum síðani.

Umboð fyri kommunurnar hava havt fund um málið. Tær hava samtykt at keypa tey, og hava valt tveir metingarmenn, meðan dómurin skal velja tann triðja.

jo-mo

Kunnu ikki lýsa eftir lækna fyrrenn støðan er greidd

Tvørilig gongd

Meðan kommunurnar í Sandoyinni einki vita um, hvussu tað verður við kommunulæknanum í sýsluni eftir 11. mai, so er ikki líkt til, at ríkisumboðið, ið umsitir kommunulækna skipanina, veit nógva meira, uttan tað at tað er ikki lýst eftir nýggjum lækna til starvið.

Hans Loiborg, fulltrúi á Ríkisumboðnum, upplýsir, at starvið sum kommunulækni í Sandoyar læknaðemi kann ikki lýsast leyst, fyrr enn tað er avgreitt, um ein lækni skal setast, ella um ein lækni og ein »praksis-amanuensislækni» skulu setast, ella um tveir kommunulækna skulu setast.

Fulltrúin sigur annars, at tað kann ikki góðtakast, at hetta málið ikki er avgreitt, og at tað heldur ikki kann góðtakast, at eingin lækni er í Sandoyinni, tá hesin læknin fer. Um eingin lækni er settur tá, má ein vikur útvegast.

Tvørilig gongd

Hans Loiborg visir í samband við lækna málið til uppskotið um at seta tveir kommunulækna í Sandoyinni. Vinnur hetta uppskotið fram, og landsstýrið kemur við eini áheitan um at seta tveir kommunulækna, so skal málið undir eina heldur tvørliga gongd.

Fyrst skal ríkisumboðið leggja áheitanina fyri innanríkisráðið, ið síðan koyrir hana víðari til figgjarmálaráðið, sum síðan skal leggja áheitanina fyri donsku figgjarnevndina. Henda skal koma við endaligu játtanini.

At seta eitt praksis-amanuensisstarv er ikki so tvøriligt. Í hvussu er ikki í fyrstu syftu.

Hans Loiborg visir á, at sambært nýggju kommunulækna skipanini er talið av kommunulæknum sett til 23, men bert 22 stórv eru sett. Tað 23., ið er ætlað til Suðurstreymoy, er ikki sett enn. Av hesi orsök skuldi verið

óneyðugt í fyrsta umfari at søkja um játtan til praksis-amanuensisstarvið.

Tvey endamál

Myndugleikarnir hava tvey endamál við at seta eitt praksis-amanuensisstarv við knýti til Sandoyar læknaðemi. Fyrst og fremst fyri at koma sandoyingum til hjálpa. Harafturat kemur so eitt útbúgvingar-endamál inn í myndina.

Áðrenn ein lækni er liðugur við útbúgving sína og fær eina autorisation, skal hann royna ymiskar starvshættir.

Frammanundan finst heimild til, at tveir læknar kunnu taka háltv ár sum »praksis-reservalekni» í turnusskipanini í Føroyum.

Harafturat kemur so møguleikin við hálvum ella einum ári sum »praksis-amanuensis».

Verður henda skipan framd, kunnu tveir læknar fáa tað síðsta í útbúgving

ingini í Føroyum.

Hetta verður mett sum ein fyrimunur, tí roknast kann so við at hildið verður fram í Føroyum.

Skal vera í oynni

Ætlanin við einum »praksis-amanuensis» er, at hann skal vera í oynni, tá hin læknin hevur fri. Sum nú er, hava læknar í Havn vakt. Og hetta eru umstøður, ið eingin partur er nøgdur við.

Men teir eru ikki í Sandoyinni. Boð skulu sendast til Havnar. Og hetta eru umstøður, ið eingin partur er nøgdur við.

Tí, sum tað kom fram í samrøðuni við Sandoyarlækna í Sosialinum í november ífjór, so fara neyvan boð eftir lækna úr Havn, um lækni er í Sandoyinni — hóast hann hevur fri.

jo-mo